

SÄRKILAX KYRKA

Första officiella gudstjänsten, mässa på Kristi himmelfärdsdag 30 maj 2019.

Predikan

Idag är det Kristi himmelfärdsdag. Det är en ”röd dag” i almanackan, en arbetsledig dag. Så har det varit i Sverige i närmare 1000 år, också på 1400-talet, då den första kyrkan byggdes i Särkilax. I den första kyrkan här i Särkilax samlades människor från trakten för att fira att Kristus uppfarit till himlen. När vi idag samlas här, i en kyrka som på ett sätt är en 1400-talskyrka och på ett annat sätt är en kyrka som hör till tvåtusentalet är det något som går genom alla tider vi firar. Idag firas, från den södra polcirkeln till den norra, att Kristus uppfarit till himlen, Vi, som befinner oss helt nära den norra polcirkeln i en nybyggd medeltida kyrka får på ett särskilt sätt bidra till att visa på att Kristi himmelfärd spänner över alla tider och alla platser.

Låt oss föreställa oss att vi är här i Särkilax för drygt 400 år sedan, våren 1617. Ovanligt mycket snö har smält ovanligt snabbt beroende på vad som kallats en ”onaturlig värme” och vårfloden blir bara kraftigare och kraftigare. Så småningom nås Särkilax kyrka av vattnet från älven. Vi kan föreställa oss folkets känslor när deras kära kyrka försvinner med vårfloden.

Det sägs att för Gud är en dag som tusen år och tusen år som en dag. För oss människor kan 400 år tyckas vara en lång tid, men så är det inte för Gud. Självklart har mycket ändrats i Tornedalen under 400 år, men denna nya medeltida kyrka får stå som ett tecken på det tidlösa, det eviga, mitt i allt som förändras. Idag, som på medeltiden, är Kristi himmelfärdsdag en helgdag, det består, det ändras inte.

Låt oss föreställa oss att vi är med år 1617 och ser det strömmande vattnet i Torne älv höja sig mer och mer och också ser när vårfloden sveper med sig kyrkan. Hur skulle vi, om vi var 1600-talsmänniskor, reagera om någon skulle förklara för oss att en gång i framtiden skulle en träkyrka i medeltida stil åter finnas på plats i Särkilax? Och än mer – bygget av denna kyrka, samverkan, samarbete, mellan människor i Tornedalen då kyrkans trygga och stabila stengrund kommer på plats, då grova timmerstockar med täta årsringar staplas på varandra och kyrkan byggs upp – allt detta kan ses av alla i Sverige samtidigt.

Hur skulle vi, om vi var 1600-talsmänniskor, reagera om vi hörde någon som påstod detta? Skulle vi tro att det skulle vara möjligt för alla i Sverige, detta vidsträckta land, att samtidigt se kyrkan i medeltida stil åter växa fram? Jag antar att vi, om vi var 1600-talsmänniskor, skulle ha svårt att tro att det var möjligt. Ändå är det just detta som har hänt. För ett knappt halvår sedan, strax före jul, sändes på riktigt bra sändningstid TV-program som visade uppbyggandet av den medeltida kyrkan. Vi i vår tid är vana vid TV. Vi kan lätt ta till oss att det är möjligt att i hela Sverige, ja, i hela världen, se någonting samtidigt..För 1600-talsmänniskan var det som vi idag kallar TV både orimligt och otroligt. TV, som för oss är vardag, fanns då inte ens i fantasin.

I evangeliet vi just lyssnat till berättas att Jesus 40 dagar efter hans uppståndelse lyfte sina händer och välsignade lärjungar. Medan han välsignade dem lämnade han dem och fördes upp till himlen.

Hur reagerade lärjungarna? Det berättades att de blev glada, och det handlar om, som det står i evangeliet, en stor glädje. Varför är lärjungarna glada? Det sägs ju att Jesus lämnade dem. Jesus lämnade sina lärjungar för att komma till dem på ett nytt sätt.

TV-program om Särkilax kyrka sändes alltså och sågs av många strax före jul. I jultiden berättas det också om en stor glädje. Det är en glädje, en stor glädje, när Jesus föds till jorden, när han kommer till oss människor. Det är också en stor glädje för oss alla när Jesus genom sin himmelfärd kommer på ett nytt sätt till oss alla.

Är det möjligt för Jesus, som förut som människa varit bara på en plats samtidigt, att vara närvarande för alla överallt och alltid?

Vi hörde i versen före evangeliet att Jesus säger och lovar: ”Jag är med er alla dagar till tidens slut.” Jesus lovar var och en av oss att vara med, alltid och överallt. Ja, det är möjligt. Jesu himmelfärd innebär att han kommer, inte att han försvinner. Det är därför lärjungarna är glada och det är därför vi har orsak att också vara glada.

Ordet ”TV” är en förkortning av television, som betyder att se på avstånd. Att i södra Sverige kunna se när en medeltida kyrka i norra Sverige, i Särkilax, växer fram, uppfattades som omöjligt och otänkbart för 1600-talets Tornedalsbor. För oss är TV en självklarhet.

Lärjungarna var glada efter Jesu himmelfärd därför att Jesus såg dem, och än mer, såg till dem, brydde sig om dem, inte bara på avstånd, utan genom att vara med var och en. Jesus ser till, bryr sig om, var och en av oss. Att han är med är orsak till stor glädje.

I den andra läsningen hörde vi: "Låt oss orubbligt bekänna vårt hopp, ty han som ger oss löftena är trofast."

Vi som samlats här idag kan lätt konstatera det finns en kyrka i medeltida stil i Särkilax. Så var det inte för några år sedan. Men det fanns personer som hoppades att det skulle bli en kyrka här. Hade de rätt? Var deras hopp realistiskt och förankrat i verkligheten? Ja, hoppet var förankrat i verkligheten. Kyrkan i Särkilax är ett tydligt tecken på det. Men hur var det för några år sedan? Trodde alla att det var realistiskt och möjligt att bygga en ny medeltida kyrka i Särkilax? Nej, alla trodde inte på det. Vilka fick rätt? De som trodde på kyrkbygget eller de som inte trodde? Svaret är givet. Kyrkan vi befinner oss i är ett bevis på att de som trodde på kyrkbygget hade rätt. Det var verkligen möjligt att bygga en kyrka i Särkilax.

I den andra läsningen hörde vi: "Kristus gick inte in i en helgedom som var byggd av människohand. Han gick in i själva himlen."

Vi befinner oss i en kyrka, en helgedom, som är byggd av människohand. Det är en jordisk byggnad som vilar på stengrund, inte på betong, utan på stora stabila stenar. Samtidigt är det en byggnad som får oss att liksom höjas uppåt, mot himlen.

Idag kommer vi i mässan att be en bön om att mötet mellan himmel och jord stärker vårt liv med Kristus.

I bibeln liknas Kristus bl.a. vid en sten som en byggnad vilar på. Utan stenen rasar byggnaden. Kristus beskrivs på ett annat ställe i bibeln också som en levande sten och människor i kyrkans gemenskap som levande stenar i ett andligt kyrkbygge. Det har varit ett levande kyrkbygge här i Särkilax.

Människor har samarbetat och samverkat och resultatet, kyrkan, har blivit mycket fint. Vi kan se kyrkan, vi kan ta på och röra kyrkan, men det finns också sådant vi inte kan se och ta på. Även om kyrkbygget i Särkilax på ett sätt är färdigt, på ett annat sätt fortsätter kyrkbygget.

Tack vare kyrkbygget i Särkilax har det till exempel strax före jul runt om i Sverige byggts upp en medvetenhet om vår trygga och stabila kristna tradition som vårt land och hela den västerländska civilisationen bygger på. Cirka 1000 personer deltog vid invigningen av kyrkan i juli förra året. Den friska stoltheten över att ha varit med vid ett så unikt tillfälle förenar de som kunde delta och inspirerar andra.

Och vi, som idag får vara med om den första officiella gudstjänsten i den nya medeltida kyrkan på Kristi himmelfärdsdag får vara med om ett möte mellan himmel och jord.

Alla trodde inte på kyrkbygget i Särkilax. De som trodde på det och som var med och byggde fick rätt. Alla tror inte på Kristus som uppstånden och i himlen. Den som hoppas på honom och som har Kristus som grund, som en stabil sten som en byggnad vilar på, kommer att få se.

En kyrkbyggnad, byggd av människohand, kan leda vidare till att vi får, som vi hörde i andra läsningen, tillsammans med Kristus gå in i en helgedom som inte är gjord av människohand, in i himlen.

Kyrkan som byggdes på 1400-talet sveptes med i vårfloden år 1617.

Det uppstod på 2000-talet en grupp människor, Särkilax kyrkas vänner, som bar på ett hopp, att en kyrka i medeltida stil skulle byggas upp. Det som på 1600-talet såg ut som en förlust blev till en vinst. Kyrkbygget i Särkilax på 2000-talet har vunnit många människors hjärtan.

I dagens evangelium hör vi att Jesus säger till sina lärjungar: ”Messias ska lida och uppstå från de döda”.

Det som såg ut som ett nederlag, Kristi död på korset, blev i själva verket till en vinst.

Kristus vann över döden. Han har uppstått. Som uppstånden är Han med oss alla dagar till tidens slut. Om vi följer Honom, Han som uppstått från de döda och uppfarit till himlen, då får vi vara med Honom också efter tidens slut, i en helgedom inte gjord av människohand, i himlen.

Björn Göransson

Kyrkoherde, S:t Josef arbetarens katolska församling, Norrbotten

FÖRBÖNER, SÄRKILAX KRISTI HIMMELFÄRDS DAG 2019

Präst: KRISTUS HAR LOVAT ATT VARA MED SIN KYRKA ALLA DAGAR TILL TIDENS SLUT. I TRO PÅ DETTA LÖFTE BÄR VI FRAM VÅRA BÖNER TILL VÅR FAR I HIMLEN

- Herre, sänd den du har lovat, Hjälparen, den Helige Ande, så att din kyrka blir ung på nytt, vi ber dig

Alla: Herre, hör vår bön

- Kristus, Du som är den sten som husbyggarna ratade, men som blivit den som allt vilar på, låt oss bli levande stenar i ditt himmelska kyrkbygge, vi ber dig

Alla: Herre, hör vår bön

- Kristus, du som är den förste och den siste, du som var död men lever, bevara och beskydda de döpta, så att de alltid lever i Din uppståndelses ljus, vi ber dig

Alla: Herre, hör vår bön

- Kristus, du som uppstod från de döda, låt Särkilax kyrka, kyrka som försvann men byggdes upp på nytt, vara ett tecken på din uppståndelse, vi ber dig

Alla : Herre, hör vår bön

Kristus, du som lovat att vara med oss alla dagar till tidens slut, styrk oss med ett himmelskt hopp och hjälp oss att i tro lita på dig, vi ber dig

Alla: Herre, hör vår bön

Präst: OM ALLT DETTA, OCH OM ALLT VI BÄR I VÅRA HJÄRTAN OCH SOM DU ENSAM KÄNNER BER VI, OCH TACKAR DIG FÖR ATT DU HÖR OSS I DIN STORA BARMHÄRTIGHET

Amen